

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
Z TERENU GMINY LUBICZ
ZA ROK 2016**

Lubicz, kwiecień 2017

1. Wprowadzenie.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzana jest zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r., poz. 250). Głównym celem analizy jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Lubicz w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych mających wpływ na koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lubicz.

Zgodnie z art. 9tb ww. ustawy analiza obejmuje w szczególności:

1. możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
2. potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
3. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
4. liczbę mieszkańców;
5. liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art.6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
6. ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
7. ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

2. Podstawy prawne funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (Dz.U. z 2016 r., poz. 446, ze zm.),

- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 roku (Dz.U. z 2016 r., poz. 250, ze zm.),
- Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku (Dz.U. z 2013 r., poz. 21, ze zm.).

3. Zagadnienia ogólne.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiór odpadów komunalnych na terenie Gminy Lubicz realizowany był przez:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Toruniu, ul. Grudziądzka 159, (umowa zawarta na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r.);
- Spółdzielnię Socjalną „Lubiczanka” w Lubiczu Dolnym, ul. Toruńska 24, (podwykonawca MPO Sp. z o.o. w zakresie odbioru szkła);
- Przedsiębiorstwo Budowlano – Remontowe GENTOR w Toruniu, ul. Wały gen. Sikorskiego 35.

3.1. Selektywna zbiórka odpadów na terenie Gminy Lubicz.

W Gminie Lubicz funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Został on zorganizowany na terenie Oczyszczalni Ścieków w Lubiczu Górnym, ul. Promowa. Mieszkańcy bez dodatkowej opłaty mogą dostarczyć tam posegregowane odpady. W punkcie tym, na powierzchni utwardzonej kostką betonową, ustawione są kontenery do gromadzenia odpowiednio posegregowanych odpadów komunalnych:

- ✓ papieru,
- ✓ metali,
- ✓ tworzyw sztucznych,
- ✓ szkła opakowaniowego,
- ✓ opakowań wielomateriałowych,
- ✓ odpadów zielonych,
- ✓ zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- ✓ odpadów budowlanych,
- ✓ odpadów wielkogabarytowych,

- ✓ opon,
- ✓ opakowań po farbach, lakierach, rozpuszczalnikach, środkach czystości i innych chemikaliów,
- ✓ przeterminowanych leków,
- ✓ baterii i akumulatorów.

Odpady budowlane i rozbiórkowe są przyjmowane do 1 m³ na rok, na jedno gospodarstwo domowe bezpłatnie, a pozostałe odpady przyjmuje się bez limitu ilościowego, bezpłatnie. PSZOK jest czynny w dni robocze od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ oraz w soboty od 9⁰⁰ do 14⁰⁰. Dogodne godziny otwarcia pozwalają mieszkańcom gminy dostarczyć do punktu zbędne przedmioty i odpady.

Dodatkowo wyznaczone apteki, przyjmują przeterminowane leki w następujących lokalizacjach:

- Lubicz Górny, ul. Bankowa 3,
- Lubicz Górny, ul. Paderewskiego 3,
- Lubicz Górny, ul. Lipnowska 58,
- Złotoria, ul. Toruńska 62,
- Grębocin, ul. Karwowskiego 5.

Działają również punkty w wyznaczonych sklepach i budynkach użyteczności publicznej, gdzie można oddać przeterminowane baterie i akumulatory:

Sklepy przemysłowe:

- Lubicz Górny – DELIKATESIK, ul. Polna 4,
- Lubicz Górny – NETTO, ul. Bankowa 1,
- Złotoria – STOPA, ul. Toruńska 58.

Budynki użyteczności publicznej:

- Lubicz Dolny – Urząd Gminy, ul. Toruńska 21,
- Lubicz Dolny – Szkoła Podstawowa, ul. Szkolna 7,
- Lubicz Górny – Zespół Szkół nr 1, ul. Piaskowa 23,
- Grębocin – Zespół Szkół nr 2, ul. Szkolna 4,
- Złotoria – Szkoła Podstawowa, ul. Pomorska 9/11,
- Gronowo – Szkoła Podstawowa, Gronowo 5.

4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie gminy Lubicz nie ma możliwości prawnych ani technicznych przetwarzania wymienionych wyżej frakcji odpadów komunalnych.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023 przyjętym uchwałą Nr XXVI/434/12 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku, Gmina Lubicz należy do toruńskiego regionu gospodarowania odpadami komunalnymi. Jediną Regionalną Instalacją Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) jest Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych przy ul. Kociewskiej 47/53 w Toruniu. Do instalacji RIPOK, zgodnie z przepisami art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych zmieszanych, przeznaczonych do składowania, wyłącznie do regionalnych instalacji do przekształcania odpadów komunalnych.

Wszystkie odpady wytworzone na terenie Gminy Lubicz przekazywane są do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych przy ul. Kociewskiej w Toruniu. RIPOK jest wyposażony w sortownię, kompostownię, składowisko odpadów i instalację mechaniczno – biologiczną przetwarzania odpadów w części biologicznej tzw. kompostowni, gdzie nowa instalacja poza procesem stabilizacji ma również możliwość funkcjonowania alternatywnie dla selektywnie zebranych odpadów organicznych w celu przetworzenia odpadów na produkt ekologiczny - środek wspomagający uprawę roślin TORHUM. Dzięki tej inwestycji Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Toruniu spełnia wszystkie kryteria dla instalacji regionalnej wyznaczonej w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego do obsługi Regionu Toruńskiego obejmującego Miasto Toruń oraz powiat toruński z gminami: Lubicz, Obrowo, Wielka Nieszawka, Łysomice, Łubianka, Zławieś Wielka, Czernikowo.

5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2016 roku Gmina Lubicz nie realizowała żadnych inwestycji dotyczących gospodarki odpadami. Inwestycje prowadzone w celu wywiązania się z ustawowych obowiązków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi takimi jak budowa i wyposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zakup pojemników, zostały wykonane w latach wcześniejszych. W przyszłości planuje się zadaszenie nad niektórymi kontenerami, wykonanie podestów ułatwiających mieszkańcom wrzucanie odpadów do poszczególnych kontenerów oraz modernizacja drogi dojazdowej do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W 2016 roku nie dokonano dodatkowych zakupów, poniesione wydatki były związane z bieżącą realizacją zadań z zakresu gospodarki odpadami.

6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Finansowanie systemu odbioru odpadów komunalnych pokrywane jest z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszonych przez mieszkańców Gminy Lubicz.

Zgodnie z uchwałą nr IX/82/2015 z dnia 29 maja 2015 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty, wysokość opłaty zależy od liczby osób zamieszkujących wspólne gospodarstwo domowe oraz od sposobu zbierania odpadów - segregowany lub niesegregowany.

Tabela 1. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od osoby za miesiąc.

Liczba osób we wspólnym gospodarstwie domowym	SEGREGOWANE	NIESEGREGOWANE
do czterech	12 zł/os.	16,80 zł/os.
za piątą i szóstą osobę	6 zł/os.	8,40 zł/os.
za siódmą i każdą kolejną	3 zł/os.	4,20 zł/os.

Koszty odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych wynikają z umowy nr GO.272.7000.1.2015 zawartej z Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania Sp. z o.o. w Toruniu w dniu 17 listopada 2015 roku i wyniosły w analizowanym roku 2 194 799,95 zł plus usługi dodatkowe 6 901,14 zł, razem 2 201 701,09 zł.

Łączna wysokość wpłat dokonanych przez właścicieli nieruchomości z tytułu opłaty za odbiór odpadów wyniosła w analizowanym roku 2 447 554,48 zł.

7. Liczba mieszkańców.

Według danych z Urzędu Stanu Cywilnego na dzień 31 grudnia 2016 roku na terenie Gminy Lubicz zameldowanych było 19 378 osób. Złożone deklaracje o wysokości opłat za odbiór odpadów obejmowały 16 669 osób. Różnica między powyższymi danymi jest zauważalna i wynika z faktu, że pewna część osób zameldowanych na terenie gminy uczy się czy pracuje poza naszą gminą lub w innym kraju.

W ciągu roku jest wiele korekt deklaracji składanych przez właścicieli nieruchomości, zmiany danych wpływają na wysokość opłaty, jest to związane z migracjami, zgonami, narodzinami. Deklaracje zmniejszające lub zwiększające opłatę za odbiór odpadów składane przez mieszkańców są na bieżąco sprawdzane i wprowadzane do systemu ewidencji.

8. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust. 6 – 12.

W roku 2016 nie odnotowano takiego przypadku, w którym właściciel nieruchomości nie zawarłby umowy, o której mowa w art. 6 ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

9. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Tabela 2. Ilość odpadów komunalnych zebranych w 2016 roku z terenu gminy, na podstawie sprawozdań przedkładanych przez przedsiębiorców odbierających odpady.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych przez podmioty odbierające odpady [Mg]	Masa zebranych od mieszkańców odpadów komunalnych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych [Mg]	RAZEM
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury		4,720	4,720

15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych		11,380	11,380
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	471,520	8,100	479,620
15 01 07	Opakowania ze szkła	249,770	8,090	257,860
16 01 03	Zużyte opony		11,800	11,800
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	11,550		11,550
17 01 02	Gruz ceglany	8,070		8,070
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	38,410	189,570	227,980
20 01 01	Papier i tektura		1,530	1,530
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	912,730		912,730
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony		0,394	0,394
20 01 31*	Leki	0,310		0,310
20 01 33*	Baterie	0,102		0,102
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki		1,246	1,246
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35		1,639	1,639
20 01 40	Metale		1,840	1,840
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji		36,460	36,460
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	63,140		63,140

20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	5881,050		5881,050
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	33,770	32,420	66,190
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	4,440		4,440
OGÓLEM		7 674,862	309,189	7 984,051

Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Lubicz przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania oraz oddawanych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych każdego roku wzrasta, świadczy to o większej świadomości mieszkańców, że śmieci należy segregować i zbierać, a nie wyrzucać w miejsca niedozwolone.

Zmniejszyła się ilość zebranego papieru i tektury w 2016 roku, ponieważ prowadzone były między innymi akcje zbiórki makulatury w szkołach oraz odpłatnie indywidualnie zbywane w punktach skupu.

Ilość odebranych odpadów tworzyw sztucznych w 2016 roku spadła, gdyż część tworzyw sztucznych oddawanych jako odpady, zastępowane są innymi materiałami naturalnymi, np. torby z materiału ekologicznego.

W 2016 roku zmniejszyła się ilość zebranych odpadów metalowych, jest to spowodowane przede wszystkim zbywaniem ich odpłatnie w punktach skupu złomu i metali kolorowych.

Nastąpił w 2016 roku znaczny wzrost ilości oddawanego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, spowodowany zwiększeniem świadomości ekologicznej oraz prowadzonych akcji promujących szkodliwość przedostawania się do środowiska substancji niebezpiecznych znajdujących się w ww. sprzęcie.

Znaczny wzrost ilości oddawanych opakowań wielomateriałowych wynika przede wszystkim z dokładniejszego segregowania makulatury oraz znacznego wzrostu ilości materiałów kompozytowych.

Jednym z podstawowych celów nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie (papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych). Gmina Lubicz traktuje to zadanie jako jedno

z ważniejszych, ponieważ niewykonanie obowiązku osiągnięcia wymagalnych poziomów powodować może nałożenie kar finansowych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

Tabela 3. Osiągnięte poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego odzysku odpadów o właściwościach surowców wtórnych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych z terenu gminy w latach 2012 - 2016.

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	10%	12%	14%	16%	18%
Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych wyżej frakcji	22,8%	29,4%	24,62%	29,07%	24%
Wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów budowlanych i rozbiórkowych	30%	36%	38%	40%	42%
Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych wyżej frakcji	70,1%	73,2%	55%	91%	75%

Gmina Lubicz każdego roku osiąga wymagalne poziomy recyklingu.

Tabela 4. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	75 %	50%	50%	50%	45%
Osiągnięty poziom	14,9%	62,5%	46,98%	49,85%	0,00%

Osiągnięty przez gminę Lubicz w 2016 roku poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wyniósł zero procent. Wszystkie odpady komunalne ulegające biodegradacji zostały zagospodarowane poprzez kompostowanie i recykling materiałowy w związku z tym nie zostały przekazane do składowania.

10. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Tabela 5. Masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Rok	Ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]	Ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, powstałych po sortowaniu lub mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu [Mg]	Ilość bioodpadów [Mg]		
			Odebranych od mieszkańców	Dostarczonych przez mieszkańców do PSZOK	Razem
2016	5881,050	0,000	912,730	36,460	949,190

Odebrane zmieszane odpady komunalne nie są składowane, w całości podlegają procesom odzysku. Bioodpady zostały zagospodarowane w długotrwałym procesie kompostowania.

11. Podsumowanie.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Lubicz za rok 2016 została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ilość odpadów produkowanych co roku wzrasta, jest to spowodowane szybkim rozwojem technologii. Najwyższy czas, aby spojrzeć na odpady, jak na źródło potencjalnego surowca, które nadaje się do wielokrotnego użytku i może być przetwarzane na różnego rodzaju użyteczne narzędzia i towary.

Gmina Lubicz osiągnęła wszystkie wymagalne przepisami ustawy poziomy recyklingu odpadów komunalnych, a więc przygotowanie do ponownego użycia i odzysku niektórych frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz ograniczyła do zera masę odpadów biodegradowalnych przekazanych do składowania.

Na podstawie przedstawionych wyników można stwierdzić, że system gospodarki odpadami w gminie Lubicz funkcjonuje prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Informacje uzupełniające do analiza za 2016 rok

Koszty poniesione w 2016 roku w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych kształtowały się następująco:

- odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych (w tym edukacja ekologiczna) 2 202 634,00 zł;
- tworzenie i utrzymanie PSZOK 89 958,00 zł;
- koszty obsługi administracyjnej 313 882,00 zł;
- koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania („dzikie wysypiska”) – brak.

Opracowała:
Dorota Kamińska